

Зат есім дегеніміз.....

Қазақ әліпбиінде әріп бар

Дауысты дыбыстар ... бөлінеді.

Дауыссыз дыбыстар ... бөлінеді.

Зат есім дегеніміз заттың атын
білдіретін сөздер.

Сұрақтары: кім? не? кімдер? нелер?

Қазақ әліпбиінде 42 әріп бар

Дауысты дыбыстар 2-ге бөлінеді.

жуан

жіңішке

Дауыссыз дыбыстар 3-ке бөлінеді.

ыңді

қатаң

қяң

Ауызекі тіл дегеніміз ...

Мазмұндама дегеніміз не?

Мәтін дегеніміз не?

Мәтін қалай құралады?

Бірін бірі көріп және естіп тұрған адамдардың өзара қарым қатынасы, әңгімелесуі.

Белгілі бір мәтіннің мазмұнын жазбаға түрде баяндап беру.

Жазбаға немесе ауызша ойды жеткізу.

Мәтін бірнеше сөйлемдерден құралады. Мәтін сөйлемдері бір бірімен мағына жағынан байланысып тұрады.

Тайымыдау мәтіні дегеніміз не?

Хабарлы сөйлем дегеніміз не?

Сұраулы сөйлем дегеніміз не?

Аепті сөйлем дегеніміз не?

Оқиға, құбылыстардың себебін
дәлелдейтін мәтінді атайды.

Бірдеңе жайында хабарлау
мақсатымен айтылған сөйлемді
атайды. Соңында нүкте қойылады.

Жауап алу мақсатында
айтылған сөйлемді атайды.
Соңында сұрақ белгісі қойылады.

Адамның көңіл күйін, сезімін
білдіретін сөйлемді айтады.
Соңында леп белгісі қойылады

Тақырып деген не?

Жазбаша тіл дегеніміз не?

Әңгімелеу мәтіні дегені не?

Сипаттау мәтіні дегеніміз не?

Мәтін атауын тақырып деп атайды. Тақырып мәтінде не туралы айтылғанын көрсетеді.

Адамдардың хабарды жазып беруі жазбаша тіл дейміз.

Оқылғаны ретімен баяндайтын мәтін әңгімелеу мәтіні деп аталады.

Зат немесе құбылысты суреттеп, сипаттайтын мәтін сипаттау мәтіні деп аталады.

Сөйлемдегі сөздердің байланысын
қалай анықтайды?

Мәндес сөздер деген не?

Түрбір деген не?

Қосымша деген не?

Сөйлемдегі сөздер бір бірімен байланысып тұрады. Олардың байланысын сұрақ қою арқылы табылады.

Тілімізде бір бірімен мәндес, мағыналас сөздер болады. Олар бірінші орнына бірі қалданыла береді. Мұндай сөздерді синоним сөздер дейміз

Сөздің одан әрі бөлінбейтін мағынасы бар бөлігін түбір деп айтады.

Түбірге қосылған бөлшекті қосымша дейміз.

Жұрнақ деген не?

Тұынды сөз деген не?

Жалғау деген не?

Неше сөз таптары бар?

Сөздің мағынасын өзгертетін
қосымшаны айтады.

Түбір сөзге жұрнақ қосылу
арқылы жасалған сөзді
айтамыз.

Сөзбен сөзді байланыстыратын
қосымшаны айтады.

Сөздер мағынасына бірнеше сөз
таптарына бөлінеді: зат есім, сын
есім, сан есім, етістік, тағы басқа

Жалпы есім дегеніміз не?

Зат есім дегеніміз не?

Жалқы есім дегеніміз не?

Етістік дегеніміз не?

Жалқы есімдерден басқа зат есімдерді жалпы есім дейміз. Жалпы есімдер кіші әріппен жазылады. Мысалы: оқушы, қарбыз.

Заттың атын білдіретін сөздерді зат есім дейміз. Сұрақтары: Кім? Не? Кімдер? Нелер?

Кісінің аты жөні, жер су аттары, жан жануарларға қойылған атауларды айтады. Жалқы есімдер бас әріппен жазылады. Мысалы: Астана, Құлагер.

Заттың қимылын, әс ірекетін білдіретін сөздерді етістік дейміз. Сұрақтары: Не істеді? Қайтты? Не қылды?